

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มของการวิจัยทางการพยาบาลในปี พ.ศ. 2539 โดยใช้เทคนิคเดลฟาย กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยทางการพยาบาล จำนวน 19 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 3 ชุด ชุดแรกเป็นแบบถามปลายเปิด จำนวน 9 ข้อ ให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระเกี่ยวกับสภาพของการวิจัยทางการพยาบาลในปี พ.ศ. 2539 นำข้อมูลจากคำตอบรอบแรกมาวิเคราะห์เนื้อหา และประเด็นต่าง ๆ แล้วสร้างเป็นแบบถามชุดที่ 2 ซึ่งเป็นแบบมาตราประมาณค่า 6 ค่า จำนวน 41 ข้อ นำคำตอบจากแบบถามชุดที่ 2 มาคำนวณหาค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ เพื่อนำมาสร้างแบบถามชุดที่ 3 โดยใช้ข้อความเดิม เพิ่มตำแหน่งมัธยฐาน ช่วงพิสัยระหว่างควอไทล์ และตำแหน่งที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านได้ตอบในชุดที่ 2 จากคำตอบของแบบถามชุดที่ 3 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน ฐานนิยม พิสัยระหว่างควอไทล์และผลต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม แปลผลการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่งวิเคราะห์หาความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของผู้เชี่ยวชาญ โดยพิจารณาจากค่าพิสัยระหว่างควอไทล์และผลต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมของแต่ละข้อความ แล้วนำข้อความเหล่านั้นมาเรียงตามลำดับความ เป็นไปได้ โดยพิจารณาจากค่ามัธยฐาน ส่วนที่สองทำการวิเคราะห์เนื้อหาในคำตอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน และข้อคิดเห็นโต้แย้งในกรณีที่คำตอบของผู้เชี่ยวชาญท่านนั้นอยู่ในตำแหน่งนอกพิสัยระหว่างควอไทล์ แล้วนำเสนอในรูปแบบของการบรรยายเป็นแนวโน้มของการวิจัยทางการพยาบาลในปี พ.ศ. 2539

สรุปผลการวิจัยที่เป็นแนวโน้มของการวิจัยทางการพยาบาลในปี พ.ศ. 2539

1. เนื้อหาของการวิจัยทางการพยาบาล

1.1 เนื้อหาของการวิจัยทางการพยาบาลจะมุ่งเน้นไปทางด้านการศึกษาการปฏิบัติการพยาบาล ซึ่งประเด็นการวิจัยด้านการปฏิบัติการพยาบาลจะเน้นในเรื่องการส่งเสริมสุขภาพ การประเมินคุณภาพการพยาบาล การป้องกันโรค การพัฒนาวิธีการปฏิบัติการพยาบาล คุณภาพของพยาบาล

การสอนและการให้คำปรึกษาแก่ผู้รับบริการ ความเชื่อและการให้คำปรึกษาแก่ผู้รับบริการ การสร้างเครื่องมือทางการปฏิบัติการพยาบาล การฟื้นฟูสมรรถภาพ การพยาบาลผู้ป่วยโรคเรื้อรัง การรักษาพยาบาล

1.2 การวิจัยทางการพยาบาลจะมุ่ง เน้น ไปทางด้านการศึกษาประยุกต์ใช้ผลการวิจัยในการปฏิบัติงาน

1.3 จะมีการวิจัยทางการพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสาธารณสุขมูลฐานมากขึ้น

2. เทคนิคที่ใช้ในการวิจัยทางการพยาบาล

2.1 นักวิจัยทางการพยาบาลจะพัฒนา เครื่องมือในการวิจัยให้มีความเที่ยง และความตรงสูง

2.2 นักวิจัยทางการพยาบาลจะใช้วิธีการวิจัย เชิงคุณภาพ เสริมวิธีการวิจัย เชิงปริมาณ เพื่อความสมบูรณ์ของผลการวิจัยทางการพยาบาล

2.3 การวิจัยทางการพยาบาลจะ เน้นการวิจัย เชิงทดลองมากขึ้น

3. นักวิจัยทางการพยาบาล

3.1 การวิจัยทางการพยาบาลส่วนใหญ่จะทำ โดยนักศึกษาพยาบาลในระดับบัณฑิตศึกษา

3.2 อาจารย์พยาบาลในสถานศึกษาพยาบาลจะทำวิจัยทางการพยาบาลมากขึ้น

3.3 นักวิจัยทางการพยาบาลจะร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญจากสาขาที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุขในการทำวิจัย เชิงสหสาขาวิชามากขึ้น เพื่อแก้ปัญหาด้านสุขภาพอนามัยของประชาชน

3.4 นักวิจัยทางการพยาบาลจะแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์การทำวิจัยต่อกัน

3.5 นักวิจัยทางการพยาบาลจะ เขียนรายงานการวิจัยอย่างละเอียดตามหลักการเสนอแก่นักวิชาการ และสิ่ง กระดาษงานวิจัยให้ เข้าใจง่ายสำหรับผู้ใช้ผลวิจัยทั่วไป

3.6 นักวิจัยทางการพยาบาลทั้งในฝ่ายบริการพยาบาลและฝ่ายการศึกษาพยาบาล จะร่วมมือกันในการทำวิจัย เป็นกลุ่มมากขึ้น

4. การส่งเสริมการวิจัยทางการพยาบาล

4.1 จะมีการฝึกอบรมด้านการวิจัยทางการพยาบาลมากขึ้น

4.2 จะมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาด้านการวิจัยทางการแพทย์ทางเภสัชกรรม
 พยาบาลในสถาบันต่าง ๆ

4.3 ผู้บริหารการพยาบาลในหน่วยงานต่าง ๆ จะสนับสนุนให้มีการทำวิจัยทางการแพทย์
 พยาบาลมากขึ้น

4.4 จะมีการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับทุนวิจัยทางการแพทย์ทางจุลสารหรือวารสาร
 ทางพยาบาลอยู่เสมอ

4.5 จะมีหน่วยงานที่รวบรวมเครื่องมือในการเก็บข้อมูลการวิจัยทางการแพทย์
 เพื่ออำนวยความสะดวกในการวิจัยแก่นักวิจัยทางการแพทย์

4.6 แหล่งทุนจะกำหนดขอบข่ายงานวิจัยที่ต้องการสนับสนุนไว้อย่างกว้าง ๆ โดย
 นักวิจัยทางการแพทย์จะกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินงานอย่างอิสระ การทำงานวิจัย
 จึงเป็นไปอย่างคล่องตัว

5. การเผยแพร่งานวิจัยทางการแพทย์

5.1 จะมีการจัดประชุม สัมมนา เกี่ยวกับงานวิจัยทางการแพทย์ เพื่อเผยแพร่ผล
 งานวิจัย ทั้งในกลุ่มผู้วิจัยและผู้ใช้ผลงานวิจัย

5.2 จะมีศูนย์ที่ทำหน้าที่รวบรวมและเผยแพร่งานวิจัยทางการแพทย์ เพื่อประโยชน์
 และเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ผลงานวิจัยทางการแพทย์

5.3 จะมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยทางการแพทย์ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ
 เรื่องที่วิจัย

5.4 จะมีการเผยแพร่งานวิจัยทางการแพทย์ทางสื่อมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์
 และเอกสารต่าง ๆ มากขึ้น

6. การใช้ผลการวิจัยทางการแพทย์

6.1 จะมีการประยุกต์ใช้ผลการวิจัยทางการแพทย์ในการแก้ปัญหาทางการแพทย์
 พยาบาลมากขึ้น

6.2 ผู้ใช้ผลงานวิจัยทางการแพทย์จะยอมรับ เฉพาะงานวิจัยที่มีคุณภาพสูง เท่านั้น

6.3 จะมีการประยุกต์ใช้ผลการวิจัยทางการแพทย์ในการปรับปรุงการพยาบาล
 มากขึ้น

6.4 นักวิจัยทางการแพทย์จะทําวิจัยในเรื่องที่ผู้ใช้ผลการวิจัยต้องการ

6.5 ผู้บริหารทางการแพทย์จะใช้ผลการวิจัยทางการแพทย์ประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงานต่าง ๆ มากขึ้น

การอภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่า แนวโน้มในอนาคตเนื้อหาของการวิจัยทางการแพทย์จะเน้นทางด้านการศึกษาการปฏิบัติทางการแพทย์ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ เอ็มพร ทองกระจาย และ เพชรไสว เสียงจินดาถาวร (2527 : 241) เนื่องจากมีการมองเห็นความสำคัญของการวิจัยด้านการศึกษาการปฏิบัติทางการแพทย์โดยตรง และได้มีการฝึกนักวิจัยด้านการศึกษาการปฏิบัติทางการแพทย์มากขึ้น อันส่งผลให้มีการค้นหาความรู้ทางการแพทย์และหาทางพิสูจน์ว่ากิจกรรมทางการแพทย์ได้มีประโยชน์ต่อผู้รับบริการทางสุขภาพ สิ่งเหล่านี้จะทำให้พยาบาลสร้างองค์ความรู้ในศาสตร์ทางการแพทย์ได้ในอนาคต และทำการปฏิบัติทางการแพทย์โดยมีหลักทางทฤษฎีสนับสนุน ทำให้การปฏิบัติทางการแพทย์มีคุณภาพ นอกจากนั้นการใช้ประสบการณ์ทางคลินิกประกอบการทำวิจัยด้านการศึกษาการปฏิบัติทางการแพทย์จะเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างความรู้ทางการแพทย์ให้เพิ่มขึ้นอยู่เสมอ (กรรณิการ์ สุวรรณโคต 2527 : 66) จากผลการวิจัยพบว่า แนวโน้มในอนาคต การวิจัยทางการแพทย์จะเน้นการประยุกต์ใช้ผลการวิจัยในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการวิจัยทางการแพทย์เป็นการวิจัยในศาสตร์สาขาที่มีลักษณะของงานวิชาชีพเป็นการปฏิบัติ งานของพยาบาลตามปกติมักเป็นงานที่ต้องประยุกต์ความรู้จากศาสตร์แขนงต่าง ๆ มาใช้อยู่เสมอ (ยุวดี ภาษา และคณะ 2526 : 21 : 387) และการพยาบาลมีการเปลี่ยนแปลงเสมอจากเปลี่ยนแปลงด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางการแพทย์ในทุก ๆ กิจกรรมการพยาบาลต้องการคำอธิบายหรือเหตุผลสนับสนุนที่มาจากผลการวิจัย (พวงรัตน์ บุญญานุกรณ์ 2526 : 17) นอกจากนั้นในแง่การพัฒนาสาธารณสุขของประเทศนั้นมีความต้องการวิจัยที่สามารถจะนำเอาผลการวิจัยไปใช้แก้ปัญหายาสาธารณสุขของประเทศ (ณัฐ ภมรประวัติ 2528 : 32; สำลี เปลี่ยนบางช้าง 2527 : 290) ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ เอ็มพร ทองกระจาย และ เพชรไสว เสียงจินดาถาวร (2527 : 241) ที่ว่าควรได้ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยที่สอดคล้องกับการพัฒนาทางสุขภาพอนามัยของประชากรในประเทศโดยส่วนรวม เป็นการวิจัยเชิงประยุกต์ที่สามารถนำผลการวิจัยไปใช้กับประชากรเป้าหมายได้โดยตรง อย่างไรก็ตาม ชโลทเฟลด์ท์ (Schlotfeldt 1960 : 494)

และ ประภา ลีมีประสูตร (2526 : 5) ได้กล่าวถึงการวิจัยเพื่อสร้างทฤษฎีหรือพิสูจน์ทฤษฎีอื่น จะนำไปสู่การสร้างศาสตร์ทางการแพทย์ที่มีความจำเป็นมากต่อวิชาชีพการพยาบาล และเป็น พื้นฐานสำหรับการปฏิบัติการพยาบาล แต่ทางด้านทฤษฎีทางการแพทย์เป็นเรื่องใหม่ในวงการ พยาบาลในประเทศไทยยังต้องการเวลาเพื่อพัฒนาอีกนาน (พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์ 2526 : 14) แม้ว่าจะมีการศึกษาในระดับปริญญาเอกที่มุ่งให้บุคคลมีความรู้เป็นเลิศในวิชาที่ศึกษาก็ตาม แต่นับว่า มีส่วนน้อยมาก เมื่อเทียบกับการใช้ผลการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาทางการแพทย์สาธารณสุขของประเทศไทย ในปัจจุบัน ดังนั้นจึงอาจเป็นผลให้การวิจัยทางการแพทย์ในอนาคตยังมุ่งวิจัยเพื่อประยุกต์ใช้ผล ในการปรับปรุงและพัฒนาบริการพยาบาลซึ่งเป็นบริการวิชาชีพที่สำคัญแขนงหนึ่งของงานสาธารณสุข

จากผลการวิจัยพบว่า แนวโน้มในอนาคตจะมีการวิจัยทางการแพทย์ที่เกี่ยวกับงาน ด้านการสาธารณสุขมูลฐานมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วัฒนา วินิควัฒน์คุณ (2528 : 90) ที่ว่าจะมีการสนับสนุนและส่งเสริมให้อาจารย์พยาบาลและนักศึกษาทำการวิจัยที่เกี่ยวกับงาน ด้านสาธารณสุขมูลฐาน เป็นสำคัญ ทั้งนี้เนื่องจากการประชุมอนามัยพื้นฐานระหว่างชาติซึ่งจัดขึ้น ที่เมืองอัลมาดา ประเทศสหภาพโซเวียต ในปี ค.ศ. 1978 สรุปผลได้ว่า การสาธารณสุขมูลฐาน เป็นกลวิธีที่สำคัญที่จะช่วยประชาชนมีสุขภาพดีถ้วนหน้าภายในปี ค.ศ. 2000 (ลออ หุตางกูร 2527 : 137) ฉะนั้นประเทศไทยโดยถือมติขององค์การอนามัยโลก จึงกำหนดเป้าหมาย สาธารณสุขไว้ว่า จะทำให้ประชาชนมีสุขภาพดีถ้วนหน้าในปี พ.ศ. 2543 โดยใช้บริการสาธารณสุข มูลฐานเป็นหลักในการดำเนินงาน (จินดา ธีระพันธ์ 2527 : 322) เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย หลักดังกล่าว ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลายประการแก่หน่วยงานต่าง ๆ ที่รับผิดชอบโดยตรงหรือ มีส่วนเกี่ยวข้อง การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญประการหนึ่ง ได้แก่ การวิจัยเพื่อการสนับสนุนใน การจัดและให้บริการเพื่อบรรลุเป้าหมาย พยาบาลเป็นหน่วยงานหลักที่สำคัญหน่วยหนึ่งในระบบการ สาธารณสุข และพยาบาลเป็นผู้ให้บริการที่สำคัญในงานสาธารณสุขมูลฐาน (สายหยุด นิยมวิภาต 2527 : 28) ดังนั้นการสาธารณสุขมูลฐานจึงเป็นเรื่องของพยาบาลทุกคน ประภา ลีมีประสูตร (2527 : 213-214) ให้ข้อเสนอแนะว่า องค์การวิชาชีพคือสมาคมพยาบาล หรือผู้บริหารงาน พยาบาลควรมีการส่งเสริม สนับสนุนหรือทำวิจัยด้านสาธารณสุขมูลฐาน ซึ่งเป็นหนทางหนึ่งที่จะ ช่วยให้การสาธารณสุขมูลฐานประสบความสำเร็จ (จรียาวัตร คมพัยค์ 2527 : 132)

2. จากผลการวิจัยพบว่า ประเด็นการวิจัยด้านการปฏิบัติการพยาบาลที่เกี่ยวกับผู้ให้ บริการจะ เน้นในเรื่องคุณภาพของพยาบาล ทั้งนี้เนื่องจากปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการพยาบาลที่

สำคัญข้อหนึ่งคือ คุณภาพของพยาบาล เพราะการพยาบาลเป็นการกระทำของคน คุณภาพของการพยาบาลจึงต้องอาศัยคุณภาพของพยาบาล การควบคุมโดยกฎหมายหรือการเฝ้าอำนวยการต่าง ๆ ของสิ่งแวดล้อมจะเกิดประสิทธิผลได้โดยยาก หากพื้นฐานคุณธรรมและสติปัญญาไม่ช่วยให้พยาบาลพัฒนาตามควร ความมีคุณภาพและความต้องการที่จะให้การพยาบาลที่มีคุณภาพแก่สังคมของพยาบาล จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด ปัจจุบันนี้ได้มีการตระหนักถึงความสำคัญของโครงการเร่งรัดพัฒนาพลังคนและเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งมีการส่งเสริมสุขภาพอนามัย เป็นองค์ประกอบสำคัญทางหนึ่ง และในด้านนี้ที่ต้องการบริการพยาบาลทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ระเบียบนี้จึงเป็นระยะที่ท้าทายต่อวงการพยาบาลของประเทศไทย ในการหาทางสนองความต้องการของสังคมทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ (ลออ หุตางกูร 2523 : 388) จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ประเด็นการวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติการพยาบาลจะเน้นในเรื่องการประเมินคุณภาพการพยาบาล การพัฒนาวิธีการปฏิบัติการพยาบาล ทั้งนี้เนื่องจากมาตรฐานคุณภาพของการพยาบาล ซึ่งเป็นบริการสังคมอย่างหนึ่งนั้นย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามพัฒนาการหรือการเปลี่ยนแปลงโดยรวมของสังคม บริการสังคมในทุก ๆ ด้านจะต้องจัดดำเนินการเพื่อสนองความต้องการที่แท้จริงของสังคม ในสภาวะโดยนัยนี้คุณภาพของการพยาบาลก็คือความสามารถที่จะสนองความต้องการบริการพยาบาลของสังคมได้อย่างทั่วถึง ประเทศไทยมีโครงการพัฒนาการสาธารณสุขระยะยาว 20 ปี เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2524 ถึง พ.ศ. 2543 พร้อมกันไปกับโครงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมด้านอื่น ๆ โดยมีเป้าหมายที่จะให้ประชาชนทั่วประเทศมีสุขภาพดี และมีแหล่งให้บริการด้านสุขภาพอนามัยที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง พัฒนาการแต่ละระยะที่จะเกิดขึ้นจากโครงการ เหล่านี้จะทำให้ลักษณะความต้องการในบริการพยาบาล เปลี่ยนไป และสิ่งเหล่านี้จะมีอิทธิพลในการเปลี่ยนความหมายและความต้องการ "คุณภาพ" การพยาบาลของสังคมต่อไปเช่นเดียวกัน (ลออ หุตางกูร 2523 : 385-386) ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเน้นการประเมินคุณภาพการพยาบาล การพัฒนาวิธีการปฏิบัติการพยาบาล เพื่อพัฒนาบริการพยาบาลให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางการแพทย์ ตลอดจนความต้องการบริการด้านสุขภาพอนามัยของประชาชน สำหรับผลการวิจัยพบว่า แนวโน้มในอนาคต ประเด็นการวิจัยจะเน้นในเรื่องความเชื่อและพฤติกรรมอนามัยของผู้รับบริการ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ อรทัย รวยอาจิณ (2527 : 42-43) ที่กล่าวถึงหลักการและกลวิธีในการพัฒนาสาธารณสุข เพื่อสุขภาพดีถ้วนหน้าว่า พฤติกรรมอนามัยของผู้รับบริการมีส่วนสำคัญที่จะสนับสนุนหรือเป็นอุปสรรคต่อเป้าหมายการมีสุขภาพดีถ้วนได้ โดยปกติพฤติกรรมของคนอาจเป็นได้ทั้งผลดีและ

ผลเสียต่อสุขภาพอนามัย ทั้งนี้เพราะพฤติกรรมส่วนใหญ่จะเป็นผลมาจากปัจจัยด้านสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และความเชื่อที่สะสมมานาน ดังนั้น เพื่อที่จะก่อให้เกิดการมีสุขภาพที่ดีขึ้นจึงจำเป็นต้องศึกษาพฤติกรรมอนามัยของผู้รับบริการ เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขต่อไป เมื่อพิจารณาตามขอบเขตหน้าที่ของพยาบาลจากผลการวิจัยพบว่า ประเด็นการวิจัยทางการพยาบาลจะเน้นด้านการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค กิจกรรมหนึ่งที่จะเน้นคือ การสอนและการให้คำปรึกษาแก่ผู้รับบริการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วัฒนา วินิตวัฒนคุณ (2528) และสอดคล้องกับผลการประชุมสภาพยาบาลระหว่างประเทศครั้งที่ 16 ที่ประเทศญี่ปุ่นที่ว่าแนวโน้มของการพยาบาลในอนาคตจะเน้นทางด้าน การป้องกันโรคและการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชนมากที่สุด (นพรัตน์ ผลาพิบูลย์ 2521 : 525) โดยที่แนวโน้มของการวิจัยทางการพยาบาลจะขึ้นกับแนวโน้มของการพยาบาล (Treece and Treece 1973 : 26) จากการประชุมนานาชาติที่เมืองอัลมาอตา ประเทศสหภาพโซเวียต เมื่อปี ค.ศ. 1978 ได้ประกาศอย่างเป็นทางการด้วยว่า การให้การศึกษาแก่ประชาชนหรือที่เรียกว่าสุขศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของการสาธารณสุขมูลฐาน (สำลี เปลี่ยนบางช้าง 2527 : 290-291) และถือว่าเป็นกิจกรรมที่สำคัญอันหนึ่งของพยาบาล โดยมุ่งให้ความรู้แก่ผู้รับบริการเพื่อการดูแลสุขภาพด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค และการฟื้นฟูสมรรถภาพ (พวงรัตน์ บุญญาบุรุษ 2523 : 69)

3. ในเรื่องเกี่ยวกับนักวิจัยทางการพยาบาล ผลการวิจัยพบว่า การวิจัยทางการพยาบาลส่วนใหญ่จะทำโดยนักศึกษาพยาบาลในระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งจากสภาพของการวิจัยทางการพยาบาลเท่าที่ผ่านมา เมื่อมีการเปิดหลักสูตรมหาบัณฑิตทางการพยาบาลขึ้นในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทำให้งานวิจัยทางการพยาบาลมากกว่าร้อยละ 70-80 ทำโดยนักศึกษาพยาบาลในระดับบัณฑิตศึกษา (ยุวดี ภาษา 2527 : 79) งานวิจัยทางการพยาบาลในประเทศจึงเป็นเสมือนผลจากการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นส่วนใหญ่ (เอี่ยมพร ทองกระจาย และ เพชรไสว เลียงจินดาถาวร 2527 : 240) เพราะการวิจัยถือเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาในระดับนี้ นักศึกษาต้องทำวิจัยประกอบในการเขียนวิทยานิพนธ์ ดังนั้น เมื่อมีการเพิ่มปริมาณการผลิตมหาบัณฑิต และการตื่นตัวทางการวิจัยที่มีมากขึ้น อาจเป็นผลให้นักศึกษาพยาบาลในระดับบัณฑิตศึกษาจะมีบทบาทในการวิจัยทางการพยาบาล

จากผลการวิจัยพบว่า อาจารย์พยาบาลในสถานศึกษาพยาบาลจะทำวิจัยทางการพยาบาลมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากภาระกิจของมหาวิทยาลัยด้านหนึ่งคือ การทำวิจัยดังที่แผนพัฒนาการศึกษา

แห่งชาติระยะที่ 5 พ.ศ. 2525-2529 ได้กล่าวถึงนโยบายของการศึกษาในระดับอุดมศึกษาไว้ข้อหนึ่ง คือ มุ่งสนับสนุนการวิจัยค้นคว้าเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ และเพื่อประยุต์ผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2525 : 129) ดังนั้นบทบาทของคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษานอกเหนือจากการสอนแล้วต้องทำวิจัยด้วย เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ และใช้ผลงานวิจัยเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ อย่างไรก็ตาม เป็นที่คาดหมายว่าในอนาคตจะมีการทำวิจัยทางการแพทย์โดยอาจารย์พยาบาลและพยาบาลมากขึ้น (วิเชียร ทวีลาภ, ใน มยุรา กาญจนางกูร, บรรณาธิการ 2527 : 129) เมื่อพิจารณาความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ ต่อสังคม และต่อหน้าที่ของพยาบาล โดยสรุปเป้าหมาย คือการพัฒนาวิชาชีพพยาบาลและการพัฒนาราชการพยาบาลให้มีคุณภาพดีขึ้น อันมีผลให้ผู้ใช้บริการได้รับประโยชน์สูงสุด ซึ่งการบรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้วิธีหนึ่ง คือการวิจัย (Polit and Hungler 1983 : 4-5; Starzomski 1983 : 34; ปราณีต สวัสดิ์รักษา 2527 : 54-56; พันธุ์ทิพย์ รามสูต 2527 : 127-128) ในความรับผิดชอบดังกล่าวพยาบาลจะต้องตระหนักถึงคุณค่าของการวิจัยที่มีต่อวิชาชีพและสังคม เป็นสำคัญ ดังนั้นการวิจัยจึงเป็นบทบาทสำคัญบทบาทหนึ่งของพยาบาล โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานพยาบาล (Schlotfeldt 1981 : 301; นพรัตน์ ผลาพิบูลย์ 2520 : 322) จากอกซ์ (Jacox 1974 : 4) มีความเห็นว่าพยาบาลจะไม่สามารถพัฒนาพื้นฐานทางศาสตร์ในการปฏิบัติการพยาบาลได้จนกว่าผู้ปฏิบัติจะมีส่วนในการวิจัยมากกว่านี้ เมื่อตระหนักถึงบทบาทโดยตรงที่มีต่อผู้ใช้บริการทางสุขภาพและต่อวิชาชีพพยาบาล ควรอย่างยิ่งที่พยาบาลจะได้เป็นผู้วิจัย (วิจิตร ศรีสุพรรณ 2523) นอกจากนี้วิชาชีพต้องการสมาชิกในวิชาชีพอย่างน้อยร้อยละ 1 ในการเตรียมสำหรับทำวิจัย ซึ่งคงต้องใช้เวลานานกว่าจะบรรลุเป้าหมายนี้ (Abdellah, quoted in Notter 1975 : 761)

จากผลการวิจัยพบว่า นักวิจัยทางการแพทย์จะร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญจากสาขาที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุขในการทำวิจัยเชิงสหสาขาวิชามากขึ้น เพื่อแก้ปัญหาด้านสุขภาพอนามัยของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ เอ็มพร ทองกระจาย และ เพชรไสว เสียงจินดาถาวร (2527 : 241) ว่าควรมีการสนับสนุนการทำวิจัยในลักษณะที่เป็นความร่วมมือระหว่างวิชาชีพวิทยาศาสตร์สุขภาพสาขาต่าง ๆ และที่เกี่ยวข้อง ในการแก้ปัญหาและพัฒนาประเทศจำเป็นต้องส่งเสริมการวิจัยเชิงสหสาขาวิชา (Interdisciplinary Research) ซึ่งเป็นการวิจัยที่ครอบคลุม เนื้อหากว้างขวางจนไม่สามารถที่จะใช้ความรู้ความสามารถในศาสตร์เพียงสาขาเดียวได้

(สุชาติา ชินะจิตร 2528 : 55) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วัลณา วินิตวัฒนคุณ (2528 : 90) ที่พบว่า แนวโน้มในอนาคตจะมีการศึกษาค้นคว้าวิจัย เพื่อแก้ปัญหาสุขภาพอนามัยของประชาชน เป็นกลุ่มทั้งในส่วนของสถาบันหรือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ธีรัฐ ภมรประวัติ (2528 : 32) ว่าการวิจัยที่ต้องสนับสนุนคือการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาโดย เป็นสหสาขาวิชา

4. ด้านการส่งเสริมการวิจัยทางการแพทย์ จากผลการวิจัยพบว่า แนวโน้มในอนาคต จะมีการฝึกอบรมด้านการวิจัยทางการแพทย์มากขึ้น จะมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาด้านการวิจัยทางการแพทย์แก่บุคลากรพยาบาลในสถาบันต่าง ๆ ในด้านทุนวิจัยนั้นจะมีการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับทุนวิจัยทางการแพทย์ทางจุลสารหรือวารสารทางการแพทย์อยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ เอื้อมพร ทองกระจาย และ เพชรไสว เลียงจินดาถาวร (2527 : 241-242) ว่าสถาบันการศึกษาควรมีบทบาทในการแนะแนวรวมทั้ง เป็นศูนย์กลางในการให้วิทยากรด้านวิจัยแก่บุคลากรพยาบาลในสถาบันต่าง ๆ ในขณะเดียวกันสมาคมวิชาชีพก็เสริมบทบาทในการเกื้อหนุนทุนทรัพย์หรือปัจจัยที่เอื้อต่อการวิจัยให้มากขึ้น และสอดคล้องกับความคิดเห็นของ จริญญาวัตร คมพยัคฆ์ (2527 : 135) ว่าควรจัดการอบรมฟื้นฟูด้านการวิจัย โดย เน้นการปฏิบัติ ควรมีศูนย์กลางสำหรับแนะแนว แนะนำให้คำปรึกษา ส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการทำวิจัย และจัดหาแหล่งทุนที่เหมาะสม และสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ประภา ลี้มประสูต (2526 : 103) ว่าควรจะได้พัฒนาความรู้และทักษะในการวิจัยของพยาบาล โดยการจัดอบรมเกี่ยวกับวิธีการวิจัย และจัดเสนอผลการวิจัย ในด้านการฝึกอบรมด้านการวิจัยทางการแพทย์นั้น สถาบันการศึกษาพยาบาลหลายแห่งได้ตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยทางการแพทย์ ได้มีการจัดอบรมความรู้ด้านการวิจัยให้แก่คณาจารย์และพยาบาลจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น เมื่อปี พ.ศ. 2518 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้จัดสัมมนาการวิจัยทางการแพทย์ เพื่อเป็นการกระตุ้นการทำวิจัย (วิเชียร ทวีลาภ, ใน มยุรา กาญจนางกูร, บรรณาธิการ 2527 : 129) และตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 เป็นต้นมา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการวิจัยทางการแพทย์ให้แก่คณาจารย์และพยาบาลทั่วไป นอกจากการฟื้นฟูความรู้ด้านการวิจัยแล้วยังมีการ เสนอผลการวิจัย เพื่อเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการวิจัย แสดงความคิดเห็นและวิจารณ์งานวิจัยที่ทำไปแล้ว เป็นแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพของการวิจัยต่อไป (คณะกรรมการส่งเสริมการวิจัย 2527 : 3) อันมีผลให้นักวิจัยทางการแพทย์ได้พัฒนาเครื่องมือ

ในการวิจัยให้มีความเที่ยงและความตรงสูงขึ้นด้วย ดังนั้นแนวโน้มในอนาคตควรมีการจัดอบรมด้านการวิจัยทางการพยาบาล เพื่อประโยชน์ในความก้าวหน้าทางวิชาการและการวิจัยทางการพยาบาลในอนาคต

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารการพยาบาลในหน่วยงานต่าง ๆ จะสนับสนุนให้มีการทำวิจัยทางการพยาบาลมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ จริยาวัตร คมพาศัย (2527 : 131) ว่าเป็นที่ยอมรับกันว่าการวิจัยมีความสำคัญต่อพยาบาล และการวิจัยเป็นบทบาทสำคัญของพยาบาลในการที่จะทำให้การบริหารงาน และการปฏิบัติการพยาบาลมีคุณภาพยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ฟอว์เซทท์ (Fawcett 1980 : 39) ที่ว่าผู้บริหารเป็นกุญแจสำคัญที่จะทำให้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติการพยาบาล และสอดคล้องกับความคิดเห็นของ พันธุ์ทิพย์ รามสูต (2527 : 129) ว่าผู้บริหารมีบทบาทสนับสนุนการวิจัยโดย เปิดโอกาสให้พยาบาลได้ทำวิจัย อำนวยความสะดวกให้ตลอดจนให้คำแนะนำปรึกษาและประสานงานการวิจัย และสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ประภา ลีประสูต (2526 : 103) ว่าผู้บริหารทางการพยาบาลควรส่งเสริมสนับสนุนและให้โอกาสพยาบาลได้ทำวิจัย เอื้ออำนวยความสะดวกในการดำเนินการวิจัย รวมทั้งส่งเสริมการตีพิมพ์ผลงานวิจัย และนำผลงานวิจัยไปใช้ในการปฏิบัติงาน และถ้าเป็นไปได้อาจจัดให้มีแผนกวิจัยในหน่วยงาน พร้อมทั้งมีบุคลากรที่เป็นผู้ชำนาญในการวิจัยด้วย นอกจากนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทางการพยาบาลจะเห็นประโยชน์ของการวิจัยเป็นอย่างดี และผลักดันให้มีหน่วยงานที่รวบรวม เครื่องมือในการเก็บข้อมูลการวิจัยทางการพยาบาลเพื่ออำนวยความสะดวกในการวิจัยแก่นักวิจัยทางการพยาบาล

5. ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัยทางการพยาบาล จากผลการวิจัยพบว่า จะมีการจัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับงานวิจัยทางการพยาบาล เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยทั้งในกลุ่มผู้วิจัยและผู้ใช้ผลงานวิจัย จะมีศูนย์ที่ทำหน้าที่รวบรวมและเผยแพร่ผลงานวิจัยทางการพยาบาล เพื่อประโยชน์และเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ผลงานวิจัยทางการพยาบาล จะมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยทางการพยาบาลไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ เรื่องที่วิจัย การเผยแพร่ผลการวิจัยมีความสำคัญเป็นอย่างมากสำหรับผู้ที่มีจุดประสงค์จะให้มีการนำเอาผลงานวิจัยนั้น ๆ มาก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนอย่างแท้จริง (สำลี ทองธิว ใน ไพฑูรย์ ลินลารัตน์ และ สำลี ทองธิว, บรรณาธิการ 2527 : 318) ผลการวิจัยทางการพยาบาล นอกจากจะเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการแล้วยังทำให้เกิดการพัฒนาด้านการปฏิบัติการพยาบาล โดยมุ่งหวังให้เกิดประโยชน์แก่พยาบาลทุกคนในการนำผลการวิจัยไปใช้ (ยุวดี ฤชา

และคณะ 2526 : 387) จึงจำเป็นต้องมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่เอื้อประโยชน์ในการใช้ผลงานวิจัย จากผลการวิจัยพบว่า จะมีการจัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับงานวิจัยทางการแพทย์พยาบาล เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยทั้งในกลุ่มผู้ใช้ผลงานวิจัยและกลุ่มผู้วิจัยมากขึ้น ซึ่งการประชุมวิชาการมีส่วนให้ผู้วิจัยกับผู้ใช้ผลงานวิจัยได้พบปะกัน และมีผลให้มีการใช้ผลงานวิจัยเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนทัศนะกันทั้งสองฝ่ายจะเข้าใจถึงความต้องการและความสนใจของกันและกัน ผู้มาร่วมจะเป็นผู้ที่อยู่ในวงการเฉพาะ ผลสำเร็จย่อมมีได้มากเพราะตรงเป้าหมาย และผู้ใช้ได้รับประโยชน์โดยตรง อย่างไรก็ตามการจัดการประชุมนี้อาจมีความซับซ้อนหรือสับสนเปลี่ยนแปลงโดยไม่คุ้มค่า จึงจำเป็นต้องมีการพิจารณาวางแผนและจัดการให้ดี (จรัส สุวรรณเวลา และคณะ 2528 : 281-282)

จากผลการวิจัยพบว่า จะมีศูนย์ที่ทำหน้าที่รวบรวมและเผยแพร่ผลงานวิจัยทางการแพทย์พยาบาล เพื่อประโยชน์และเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ผลงานวิจัยทางการแพทย์พยาบาล และจะมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยทางการแพทย์พยาบาลไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่วิจัย ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ เอี่ยมพร ทองกระจาย และ เพชรไสว เสียงจินดาถาวร (2527 : 241) ว่าควรได้มีการเผยแพร่วิทยานิพนธ์และงานวิจัยทางการแพทย์พยาบาลอย่างกว้างขวาง โดยมีศูนย์กลางรวบรวมและประสานงาน และงานที่สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยและสถาบันการศึกษาพยาบาลควรจะได้เริ่มต้นทำคือ ศูนย์การรวบรวมผลงานวิจัย เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลการวิจัยสำหรับการศึกษาพยาบาลในอนาคต (วิเชียร ทวีลาภ, ใน มยุรา กาญจนางกูร, บรรณาธิการ 2527 : 129) และสอดคล้องกับความคิดเห็นของ พรศิริ เชียสกุล (2524 : 107) ว่าควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการรวบรวมผลงานวิจัยทางการแพทย์พยาบาลเพื่อประโยชน์และอำนวยความสะดวกแก่บุคลากรพยาบาลในการค้นคว้า และผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวข้องกับงานวิจัยควรสรุปผลงานวิจัยเหล่านี้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารทางการแพทย์พยาบาล หรือรวบรวมเป็นเล่มแล้วจัดส่งไปยังหน่วยงานทุกแห่งที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะช่วยให้มีการนำผลการวิจัยไปใช้ได้แพร่หลาย

6. ด้านการใช้ผลการวิจัยทางการแพทย์พยาบาล จากผลการวิจัยพบว่า แนวโน้มในอนาคตจะมีการประยุกต์ใช้ผลการวิจัยทางการแพทย์พยาบาลในการแก้ปัญหาทางการแพทย์พยาบาล และปรับปรุงการพยาบาลมากขึ้น ผู้ใช้ผลงานวิจัยทางการแพทย์พยาบาลจะยอมรับ เฉพาะงานวิจัยที่มีคุณภาพเท่านั้น และนักวิจัยทางการแพทย์พยาบาลจะทำวิจัยในเรื่องที่ผู้ใช้ผลการวิจัยต้องการ ในเรื่องของการนำผลการวิจัยไปใช้มีความสำคัญมากสำหรับการพัฒนาการวิจัย (วิจิตร ศรีสอ้าน 2519 : 1) หากได้มีการ

ตระหนักถึงประโยชน์และความจำเป็นของการวิจัยต่อวิชาชีพ และได้นำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อวิชาชีพและบริการพยาบาลที่ส่งผลถึงผู้รับบริการ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการนำผลการวิจัยไปใช้อย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดจากความรู้ใหม่ที่ได้รับ เพราะถ้าไม่มีการนำผลการวิจัยไปใช้แล้วการวิจัยจะเป็นเรื่องฟุ่มเฟือย (วิจิตร ศรีสอ้าน 2519 : 1) และเป็นการสูญเสียเปล่าของสติปัญญาและทุนทรัพย์ในการทำวิจัยเรื่องหนึ่ง ๆ เป็นอย่างยิ่ง (สำลี ทองธิว ใน ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และ สำลี ทองธิว, บรรณาธิการ 2527 : 318) ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างการผลิตและการใช้ผลงานวิจัย จากผลการวิจัยพบว่า จะมีการประยุกต์ใช้ผลงานวิจัยทางการพยาบาลในการแก้ปัญหาทางการพยาบาล และปรับปรุงการพยาบาลมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก เมื่อมีการจัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับงานวิจัยทางการพยาบาล เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยทั้งในกลุ่มผู้ใช้ผลงานวิจัย และกลุ่มผู้วิจัยมากขึ้นทำให้ทั้งสองฝ่ายมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนทัศนะกัน และได้เผยแพร่ผลงานต่อผู้ใช้ผลงานวิจัยโดยตรง โดยผู้มาร่วมจะเป็นผู้ที่อยู่ในวงการเฉพาะ ผลสำเร็จย่อมมีได้มาก เพราะตรงเป้าหมาย และมีผลให้มีการใช้ผลงานวิจัยเหมาะสมยิ่งขึ้น (จรัส สุวรรณเวลา และคณะ 2528 : 281-282) ในด้านการประชุมสัมมนาเกี่ยวกับงานวิจัยทางการพยาบาลนี้ สถาบันการศึกษาพยาบาลหลายแห่งได้ตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยทางการพยาบาล ได้มีการจัดประชุมดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ เช่น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 เป็นต้นมา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้จัดประชุมวิชาการและการเสนอผลงานวิจัยทางการพยาบาลรวมทั้งหมด 5 ครั้ง โดยเปิดโอกาสให้มีการอภิปราย แสดงความคิดเห็น และวิจารณ์งานวิจัยที่ทำไปแล้ว เป็นการขยายขอบเขตความรู้ความคิด เป็นแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพของการวิจัยต่อไปด้วย (คณะกรรมการส่งเสริมการวิจัย 2527 : 3) จากการทำวิจัยในเชิงสหสาขาวิชามากขึ้น และมีการจัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับงานวิจัยทางการพยาบาล การให้ข้อเสนอแนะของผู้วิจัยเกี่ยวกับการวิจัยทางการพยาบาล จะทำให้เกิดความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้วิจัยกับผู้ใช้ผลงานวิจัยมากขึ้น ทำให้ผู้ใช้สนใจที่จะนำผลงานวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาทางการพยาบาล และปรับปรุงการพยาบาลมากขึ้น จากผลการวิจัยพบว่า นักวิจัยทางการพยาบาลจะทำวิจัยในเรื่องที่ผู้ใช้ต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ พรศิริ เขียวสกุล (2524 : 108) ว่าสำหรับฝ่ายผลิตงานวิจัยก่อนที่จะมีการทำวิจัยควรจะได้สำรวจปัญหาและความต้องการของผู้ใช้ เพื่อผลิตงานวิจัยที่สนองความต้องการจะเป็นการช่วยมิให้เกิดความสูญเสียทางการวิจัยดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ประภา ลัมประสูตร (2526 : 5-6) ว่าการเลือกประเด็นปัญหาเพื่อทำวิจัยควรคำนึงถึงนโยบาย

การวิจัยด้านสาธารณสุขด้วย จะทำให้ผลของการวิจัยมีประโยชน์ตรงตามความต้องการของประเทศ และจากการจัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับงานวิจัยทางการแพทย์ จะทำให้ผู้ใช้ผลงานวิจัยทราบ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย ได้พิจารณาตัดสินใจเกี่ยวกับผลงานวิจัยทางการแพทย์ได้ และจะ ยอมรับเฉพาะผลงานวิจัยที่มีคุณภาพเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ฮอสกินส์ (Hoskins 1979 : 185) ว่าถ้าการวิจัยมีคุณภาพดีขึ้นจะมีการนำไปใช้มากขึ้น ดังนั้นนอกจากการเผยแพร่ งานวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์จากผลงานแล้ว การเผยแพร่ยังเป็น เครื่องมือของการควบคุมคุณภาพ ของงานวิจัยด้วยเพราะจะมีการวิพากษ์วิจารณ์ที่เสริมสร้างให้ผลงานสมบูรณ์ขึ้น ข้อผิดพลาดหรือสิ่ง ที่ไม่เหมาะสมในการวิจัยนั้นจะได้รับการแก้ไขปรับปรุง และผลงานที่สำเร็จจะมีคุณภาพดีขึ้น (จรัส สุวรรณเวลา และคณะ 2528 : 178)

7. การวิจัยครั้งนี้ใช้เทคนิคเดลฟาย โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 19 คน ซึ่งจากผลการ วิจัยของ โทมัส ที แมคมิลแลน (Thomas T. Macmillan อ้างถึงใน เกษข นุญอ่อน 2522 : 28) ที่ศึกษาเกี่ยวกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยแบบ เทคนิคเดลฟายพบว่า หากมีจำนวนผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 17 คนขึ้นไป อัตราการลดลงของความคลาดเคลื่อนจะมีน้อยมาก ดังนั้นผู้เข้าร่วมโครงการ จึงควรมีจำนวนไม่น้อยกว่า 17 คน ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 19 คน จึง เหมาะสม ทำให้ผลการวิจัยมีความ เชื่อมั่นได้ การวิจัยครั้งนี้ใช้จำนวนรอบของแบบถาม 3 รอบ โดยที่สมบูรณ์ ดันยะ (2524 : 13) กล่าวว่าถึงแม้ตามปกติเทคนิคเดลฟายจะใช้แบบถาม 4 รอบ ก็ตาม แต่ในบางกรณีอาจจะใช้เพียง 2-3 รอบเท่านั้น เพราะอาจไม่มีการเปลี่ยนแปลงหรือมีการ เปลี่ยนแปลงน้อยมาก ในคำตอบของผู้เชี่ยวชาญ จึงสามารถยุติการวิจัยลงได้ ดังนั้นการวิจัย เรื่อง แนวโน้มของการวิจัยทางการแพทย์ในอนาคตครั้งนี้จึง เป็นการวิจัยที่ใช้เทคนิคเดลฟายได้อย่าง เหมาะสมในด้านจำนวนผู้เชี่ยวชาญและจำนวนรอบของการตอบแบบถามของผู้เชี่ยวชาญ และ เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญที่ตอบแบบถามในเรื่องนี้เป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้าน การวิจัยทางการแพทย์ซึ่ง เห็นความสำคัญในวิชาชีพพยาบาล จึงให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ในการตอบสนองวิธีการ และการ ตอบคำถามในด้านเนื้อเรื่อง ทำให้ได้ความคิดเห็นที่คงที่ของผู้เชี่ยวชาญอันเป็นผลไปสู่ความ เชื่อมั่น ของการวิจัย เรื่องนี้อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรจัดให้มีการอบรมฟื้นฟูความรู้ด้านการวิจัยทางการแพทย์ โดยเน้นให้พยาบาล

ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัย ตลอดจนทำให้มีความรู้ ความเข้าใจวิธีดำเนินการวิจัย และสามารถทำวิจัยได้

2. ควรจัดให้มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษาด้านกำารวิจัยทางการแพทย์พยาบาล แก่บุคลากรพยาบาลในสถาบันต่าง ๆ
3. ควรมีการสนับสนุนให้มีการทำวิจัยทางการแพทย์พยาบาลในหน่วยงานต่าง ๆ มากขึ้น
4. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้ผลงานวิจัยทางการแพทย์พยาบาลจะยอมรับงานวิจัยทางการแพทย์พยาบาลที่มีคุณภาพสูงเท่านั้น จึงควรแสวงหาแนวทางในการส่งเสริมคุณภาพงานวิจัยทางการแพทย์พยาบาล นอกจากนี้นักวิจัยทางการแพทย์พยาบาลควรเน้นการทำวิจัยที่มีคุณภาพ
5. ควรมีการประสานงานระหว่างนักวิจัยทางการแพทย์พยาบาล และผู้ใช้ผลงานวิจัยทางการแพทย์พยาบาล เพื่อให้การทำวิจัยตรงกับความต้องการของผู้ใช้ผลงานวิจัย
6. ควรจัดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการรวบรวมผลงานวิจัยทางการแพทย์พยาบาล เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ผลงานวิจัยทางการแพทย์พยาบาล
7. ควรจัดให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยทางการแพทย์พยาบาลไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เรื่องที่วิจัย เพื่อให้มีการนำผลงานวิจัยทางการแพทย์พยาบาลไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับการนำผลงานวิจัยทางการแพทย์พยาบาลไปใช้ เพื่อการวางแผนการจัดดำเนินการวิจัยทางการแพทย์พยาบาล
2. ควรมีการศึกษาความต้องการงานวิจัยด้านการปฏิบัติ การพยาบาล การศึกษาพยาบาลและการบริหารการพยาบาล
3. ควรมีการวิเคราะห์การวิจัยทางการแพทย์พยาบาล เพื่อเป็นการ เสนอแนะให้มีการนำผลงานวิจัยทางการแพทย์พยาบาลไปใช้